

SULKOWICE, BIERTOWICE,
HARBUTOWICE,
KRZYWACZKA, RUDNIK

GAZETA GMINNA KLAMRA

MIESIĘCZNIK OŚRODKA KULTURY

↓
Drogi i źródła zakażenia

Leczenie

Objawy

Zapobieganie
↓

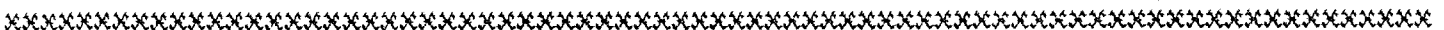
KOMUNIKAT

Państwowego Terenowego Inspektora Sanitarnego w Myślenicach w sprawie zapobiegania szerzeniu się żółtaczkę zakaźną na terenie miasta i gminy **Sułkowice** woj. krakowskie.

Z uwagi na niekorzystną sytuację epidemiologiczną i dalszy wzrost liczby zachorowań na żółtaczkę zakaźną szerzącą się drogą pokarmową, głównie w mieście Sułkowice,

Z a l e c a   s i ę :

- ✘ Rygorystyczne przestrzeganie higieny osobistej, w szczególności dokładnego mycia rąk przed jedzeniem i przygotowywaniem posiłków.
- ✘ Zaopatrywania się w środki spożywcze w placówkach posiadających i przestrzegających warunków higieny sprzedaży.
- ✘ Unikanie zakupów żywności nieopakowanej szczególnie nabiału, na targowiskach i w handlu okrężnym.
- ✘ Staranne mycie owoców i jarzyn spożywanych na surowo.
- ✘ W zakładach żywienia zbiorowego, szczególnie w stołówkach zakładów nau-czania i wychowania (szkoły, przedszkola) rygorystyczne przestrzeganie prawidłowej obróbki termicznej surowców, oraz mycia i wyparzania sprzętu kuchennego.
- ✘ Unikać picia wody nieprzepracowanej z nieprzebadanych źródeł.
- ✘ Dbać o systematyczne opróżnianie zbiorników na nieczystości płynne, nie dopuszczać do ich przepełnienia.
- ✘ Przestrzegać prawidłowego usuwania nieczystości stałych z terenu posesji.
- ✘ W obiektach użyteczności publicznej, szkołach, przedszkolach i zakładach pracy przestrzegać czystości i dezynfekcji ustępów.

Wirusowe zapalenie wątroby (dalej zwane WZW) to grupa chorób zakaźnych, wywołanych przez różne wirusy. Są wśród nich przede wszystkim: wirus WZW typu A (HAV), typu B (HBV), któremu czasem towarzyszy (HDV) typu C (HCV) i typu E (HEV).

W Polsce występuje wirusowe zapalenie wątroby typu A i typu B, rzadziej innych typów.

DROGI I ŹRÓDŁA ZAKAŻENIA

- * DROGA POKARMOWA - WIRUS A
- * DROGA POZAJELITOWA A TAKŻE PŁCIOWA - WIRUS B
- * PRZEZ SLIŃĘ ORAZ KROPELKOWA DLA WIRUSA A (WYJĄTKOWO)

Źródłem zakażenia może być zarówno człowiek chory na wzw, jak i zdrowy, będący bezobjawowym nosicielem wirusa. Materiał zakaźny stanowią wydzieliny, głównie kał (typu A) oraz krew i produkty krwipochodne (typ B i C). Istnieje możliwość zakażenia również przez kontakt płciowy.

Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową (głównie wirus A) w następstwie spożycia zakażonych pokarmów (woda, mleko i inne) lub drogą krwionośną (głównie wirus B i C) w następstwie przetoczenia krwi, plazmy, używania do wstrzyknięć nie wyjałowionych igieł, strzykawek, narzędzi chirurgicznych itp. Czas, jaki upływa od chwili zakażenia do pojawienia się pierwszych objawów choroby, dla wzw typu A wynosi 2-7 tygodni (najczęściej ok. 3-4 tyg.) i dla wzw typu B i C 4 tyg. - 6 miesięcy (najczęściej około 3 miesięcy).

L E C Z E N I E

Ogólnie leczenie to: spokój,

dieta, witaminy, wyciągi wątrobowe, elektrolizy oraz w zależności od stanu choroby i jej przebiegu, hormony. Odpowiednia **dieta** zarówno w czasie choroby jak i po powrocie ze szpitala do domu conajmniej przez **6 m-cy**.

Rodzaj diety ustala lekarz. Zależy ona od okresu i przebiegu choroby. Dieta powinna być łatwo strawna, ale urozmaicona. Należy **wyłączyć** z niej wszelkie ciężko strawne potrawy, jak: **kapusta, cebula, fasola, pieprz, musztarda**. Nie wolno również spożywać alkoholu.

Wszyscy chorzy powinni być leczeni w szpitalu, a ozdrowieńcy przez 18 miesięcy objęci nadzorem w poradniach hepatologicznych, istniejących przy oddziałach zakaźnych. Dzieciom do lat 14 oraz kobietom w ciąży, które zetknęły się z chorym na **wzw** - dla wzmocnienia odporności - podaje się gammaglobulinę. Po przebyciu choroby ozdrowieńcy czują się przez dłuższy czas, nawet przez kilka miesięcy, osłabieni, mało aktywni czasem nadmiernie pobudliwi.

OBJAWY WZW

Można wyróżnić dwie grupy dolegliwości:

- a) dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego (nudności, brak apetytu),
- b) dolegliwości grypopodobne (ogólne rozbitcie, stany podgorączkowe, bóle stawów).

U części chorych pojawia się po 1-2 tygodniach żółtaczka. Mocz chorego przybiera ciemne zabarwienie, a kał jest odbarwiony. Później objawy dyspeptyczne, bóle wątroby i objawy żółtaczki. Intensywność w toksycznym przebiegu WZW można wstępnie określić po takich objawach jak: senność, apatia, wymioty, skaza krwiotoczna (na skórze i śluzówkach) a także stopień zażółcenia skóry. W najcięższych przypadkach może wystąpić uszkodzenie CSN a także ostra marskość wątroby.

Chory jest w stanie głębokiej depresji lub wykazuje cechy nadmiernej pobudliwości nerwowej. Ogólny stan chorego stopniowo się pogarsza i może doprowadzić do zgonu. Przebieg WZW często może być bez-objawowy, lub bardzo lekki, niezauważalny (dopiero wyniki badań wykonane w tym okresie wykazują przebycie WZW).

Przyjmuje się, że 5-10% chorych ma przebieg bezobjawowy. U tych chorych poziom urobilinogenu w moczu jest prawidłowy.

Ponad 90% chorych po przebyciu WZW wraca całkowicie do zdrowia chociaż niekiedy proces zdrowienia przeciąga się do kilku miesięcy. 5-10% chorych cierpi na trwałe uszkodzenie wątroby lub inne powikłania z tym związane.

ZAPOBIEGANIE

*****

Zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby jest trudne z uwagi na dużą zakaźność chorych już na dwa lub trzy tygodnie przed wystąpieniem pierwszych objawów chorobowych i żółtaczki. Dodatkowe trudności sprawia szczególna odporność wirusów wzw na temperaturę (gotowanie nie niszczy wirusa), wysuszenie (wytrzymuje 6 miesięcy w temp. pokojowej) oraz działanie chemicznych środków dezynfekcyjnych.

W zapobieganiu szczególną rolę odgrywa higiena osobista. Najważniejsze jest **staranne mycie rąk** przed sporządzeniem posiłków, przed jedzeniem, po zakończeniu pracy, po wyjściu z ubikacji, po dotykaniu pieniędzy, po przyjeździe do domu, po każdej brudnej pracy. **Nie należy również używać cudzych rzeczy osobistych** i odzieży, jak: szczotki do zębów, ręcznika, bielizny, kosmetyków, maszynki do golenia itp.

Na WZW typu A chorują małe dzieci i młodzież do 15-16 lat. Najwięcej zachorowań przypada na późne lato i jesień.

Leczenie szpitalne we wszystkich typach WZW jest **obowiązkowe**.

W przypadku WZW typu A, a więc tego który jest powodem tak licznych zachorowań na naszym terenie, gotowanie (zgodnie z informacją Sanepid-u Myślenice) zabija wirusa. Odnośnie innych typów to są one odporne nawet na bardzo wysoką temperaturę.

U W A G A :

Ze względu na znaczną ilość zachorowań (patrz zestawienie), stacja Sanepid-u Myślenice wspólnie z tutejszym Zakładem Wodociągowym "Gościbia" przeprowadzi w terenach najbardziej dotkniętych wirusem badania wody oraz akcję chlorowania szamb.

Istnieje również możliwość prywatnych zleceń badania wody (bakteriologiczne), które w miarę swoich możliwości przeprowadzać może miejscowy Zakład Wodociągów "Gościbia".

ZESTAWIENIE STATYSTYCZNE ZACHOROWAŃ W GMINIE SUŁKOWICE.

Biertowice	-	6 osób
Harbutowice	-	9 osób (w tym 7 w listopadzie)
Krzywaczka	-	3 osoby
Rudnik	-	43 osoby
(ze względu na podanie gamaglobuliny zachorowalność wygasa)		
Sułkowice	-	115 osób

w tym:

ul. Partyzantów	-	73 osoby
ul. Starowiejska	-	2 osoby
ul. Na Węgry	-	5 osób
ul. 11-go Listopada	-	5 osób
Osiedle	-	2 osoby
ul. Zagumnie	-	2 osoby
ul. Kowalska	-	20 osób
ul. Wyzwolenia	-	2 osoby
ul. Krzywa	-	2 osoby
ul. 24-go Stycznia	-	1 osoba
ul. Wąska	-	1 osoba

*****

Opacowano na podstawie uzyskanych informacji: lek. med. Adama Małogi oraz Sanepid Myślenice.

KLAMRA

